Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0158

Gruusiat käsitlevad 2023. ja 2024. aasta aruanded

Euroopa Parlamendi 9. juuli 2025. aasta resolutsioon Gruusiat käsitlevate komisjoni 2023. ja 2024. aasta aruannete kohta (2025/2024(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni 30. oktoobri 2024. aasta teatist „2024. aasta teatis ELi laienemise kohta“ (COM(2024)0690) ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti, mis käsitleb 2024. aasta aruannet Gruusia kohta (SWD(2024)0697),

– võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Gruusia vahelist assotsieerimislepingut[1],

– võttes arvesse Gruusia põhiseaduse artiklit 78, milles nõutakse kõigi võimalike meetmete võtmist, et tagada Gruusia täielik integreerumine ELi ja NATOsse,

– võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) valimisvaatlusmissiooni 20. detsembri 2024. aasta lõpparuannet Gruusias 26. oktoobril 2024 toimunud parlamendivalimiste kohta,

– võttes arvesse nõukogu 27. juuni 2024. aasta järeldusi Gruusia kohta ja 17. detsembri 2024. aasta järeldusi laienemise kohta,

– võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Gruusia kohta,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A10-0110/2025),

A. arvestades, et Euroopa Ülemkogu andis 2023. aasta detsembris Gruusiale kandidaatriigi staatuse tingimusel, et võetakse komisjoni 8. novembri 2023. aasta soovituses sätestatud üheksa asjakohast

---

1 ELT L 261, 30.8.2014, lk 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/494/oj.

meedet, mis on peamiselt seotud reformidega demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste valdkonnas;

B. arvestades, et olukord Gruusias on pärast riiki käsitleva komisjoni 2024. aasta aruande avaldamist 30. oktoobril 2024 märkimisväärselt halvenenud, eelkõige Gruusia valitsuse tegevuse tõttu;

C. arvestades, et Gruusias on viimastel aastatel toimunud demokraatia tagasilangus ja eriti on see suurenenud pärast 26. oktoobri 2024. aasta parlamendivalimisi, mis ei vastanud rahvusvahelistele demokraatlikele standarditele ega täitnud Gruusia OSCE kohustusi ning mille tulemusel moodustati ebaseaduslik parlament, mis koosneb vaid ühest erakonnast Gruusia Unistus; arvestades, et Venemaa on süstemaatiliselt sekkunud Gruusia demokraatlikesse protsessidesse; arvestades, et võltsitud tulemustega valimiste käigus leidis aset valijate hirmutamine, häälte ostmine ja valimisvaatlejate ahistamine;

D. arvestades, et 28. novembril 2024 teatas Irakli Kobahhidze, et Gruusia lükkab ELiga ühinemisläbirääkimiste alustamise edasi ja keeldub liidu finantsabist kuni 2028. aasta lõpuni, eirates riigi põhiseaduses sätestatud pühendumist Euroopaga integreerumisele ja õõnestades seega Gruusia suveräänseid püüdlusi Euroopa-Atlandi kogukonna poole, mida Gruusia rahvas tugevalt toetab;

E. arvestades, et mure riigi valitud suuna pärast ja otsus peatada ühinemisläbirääkimiste alustamiseks tehtavad jõupingutused vallandas kogu riigis ulatuslikud meeleavaldused, kus meeleavaldajad nõudsid uusi, vabu ja õiglasi valimisi, riigi tagasipöördumist Euroopaga integreerumise teele, poliitilise vägivalla ja repressioonide lõpetamist, õiguskaitseasutuste poolt meeleavaldajate suhtes toime pandud inimõiguste ränkade rikkumiste uurimist ja nende eest vastutusele võtmist ning poliitvangide vabastamist; arvestades, et meeleavaldused on toimunud iga päev katkematult alates 28. novembrist 2024; arvestades, et 2025. aastal on kogu Gruusias märgatavalt suurenenud Euroopa Liitu pooldavate meeleavalduste arv, kus kümned tuhanded kodanikud avaldavad meelt valitsuse tajutava eemaldumise vastu ELiga integreerumisest; arvestades, et need ise korraldatud ja spontaansed meeleavaldused, mis hõlmavad Gruusia ühiskonna kõiki rühmi, rõhutavad Gruusia rahva kindlat pühendumust Euroopa väärtustele ja demokraatlikule valitsemistavale;

F. arvestades, et vastusena rahumeelsetele meeleavaldustele alustasid Gruusia ametivõimud meeleavalduste enneolematult vägivaldset mahasurumist, millega kaasnes *de facto* ametivõimude poolt ebaseaduslik jõu kasutamine, piinamine ja muu väärkohtlemine; arvestades, et alates 2024. aasta novembrist on vähemalt 62 inimesele esitatud kriminaalsüüdistus seoses Euroopa-meelsetel meeleavaldustel osalemisega ja 54 inimest on endiselt

eelvangistuses; arvestades, et haldusmenetluse raames on kinni peetud rohkem kui 500 inimest, kellest umbes 300 inimest on väidetavalt piinatud või koheldud muul viisil ebainimlikult ja alandavalt ning vähemalt 157 inimesel on nähtavad raskete füüsiliste vigastuste tunnused;

G. arvestades, et erakonnast Gruusia Unistus koosnevad *de facto* ametivõimud avaldavad kodanikuühiskonnale ja sõltumatule meediale süstemaatiliselt survet, seavad õiguslikke piiranguid ja kasutavad füüsilist vägivalda; arvestades, et alates novembrist 2024 on dokumenteeritud vähemalt 138 meediavabaduse rikkumise juhtumit seoses Euroopa-meelsete meeleavalduste või nendega seotud üritustega ning riiklike repressioonide ohvriteks on langenud kokku 174 meediatöötajat; arvestades, et vähemalt 30 ajakirjanikku on kannatanud korduvate rikkumiste, sealhulgas füüsiliste rünnakute, töövahendite kahjustamise, haldustrahvide, kriminaalsüüdistuste ja õigusliku ahistamise tõttu; arvestades, et ajakirjanik Mzia Amaglobeli on praegu fabritseeritud süüdistuste alusel eelvangistuses;

H. arvestades, et Gruusia ametivõimud on korraldanud ümber või kaotanud Gruusia avalikus teenistuses Euroopa-meelsete reformide eest vastutavad struktuurid ning koondanud massiliselt spetsialiste ja ametnikke, eelkõige neid, kes kritiseerisid valitsuse poliitikat, väljendasid Euroopa-meelseid seisukohti ja mõistsid hukka vägivalla kasutamise rahumeelsete meeleavaldajate vastu;

I. arvestades, et Gruusia ebaseaduslik parlament on loonud ajutise parlamentaarse uurimiskomisjoni režiimi ja poliitiliste isikute tegevuse kohta aastatel 2003–2012, mil president Mihheil Saakašvili oli võimul ja sillutas teed Gruusia Euroopa-Atlandi ambitsioonidele; arvestades, et kõnealune komisjon on vahend poliitiliste oponentide, eriti opositsiooniliikumiste juhtide edasiseks tagakiusamiseks; arvestades, et alates nn parlamentaarse komisjoni moodustamisest on poliitiline olukord Gruusias silmapaistvate opositsiooniliidrite, sealhulgas Zurab Džapharidze, Mamuka Khazaradze, Badri Džapharidze, Giorgi Vashadze, Nika Gvaramia ja Nika Melia meelevaldse vahistamise, kohtuliku tagakiusamise ja poliitiliselt motiveeritud süüdistuste alusel süüdimõistmise tõttu veelgi tõsiselt halvenenud;

J. arvestades, et võimupositsiooni säilitamiseks ja edasiseks suurendamiseks on valitsev erakond Gruusia Unistus võtnud 2025. aasta oktoobris toimuvateks linnavolikogude valimisteks ühepoolselt ja konsulteerimata vastu muudatused kohalike omavalitsuste valimissüsteemis; arvestades, et Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjon on soovitanud need muudatused tühistada ja peamiste opositsioonierakondade juhid on teatanud, et nende erakonnad nendel valimistel ei osale; arvestades, et keskvalimiskomisjoni moodustamise protsessi reformid ohustavad veelgi valimiste usaldusväärsust, piiravad kodanike osalemist ning

piiravad vaatlejate ja meedia suutlikkust valimisprotsessi tulemuslikult jälgida;

K. arvestades, et vaatamata edusammudele võrdsema ja kaasavama ühiskonna suunas püsivad sügavalt juurdunud ebavõrdsus ja stereotüübid, mille tulemuseks on ulatuslik sooline vägivald, ranged piirangud puuetega inimestele ning vägivald ja ahistamine LGBTI kogukonna vastu; arvestades, et kodumaal valitseva ebakindluse tõttu otsustavad paljud LGBTI kogukonna liikmed riigist põgeneda; arvestades, et vägistamise õiguslik määratlus ei vasta Gruusias Istanbuli konventsioonis sätestatud standarditele;

Gruusia ELiga integreerumise peatamine

1. kordab oma solidaarsust Gruusia rahvaga ja oma vankumatut toetust Gruusia rahva õigustatud Euroopa ja Euro-Atlandi püüdlustele ning soovile elada jõukas ja demokraatlikus riigis, mida väljendati massimeeleavaldustes, mis ametivõimude jõhkratele repressioonidele vaatamata jätkuvad; on jätkuvalt valmis aitama Gruusia rahval neid eesmärke saavutada; mõistab teravalt hukka rahumeelsete meeleavaldajate, kodanikuühiskonna osalejate, poliitiliste oponentide ja meedia esindajate vägivaldsed repressioonid, meelevaldsed ja poliitiliselt motiveeritud kinnipidamised ilma piisava õigusliku aluseta ning teatatud süsteemse piinamise; nõuab, et Gruusia ametivõimud hoiduksid jõu kasutamisest, austaksid kogunemis- ja väljendusvabadust ning tühistaksid hiljuti vastu võetud karmi õigusakti, mille eesmärk on suruda maha rahva meeleavaldused, eelkõige ülisuurte trahvidega; väljendab erilist muret poliitvangide arvu suurenemise pärast ning kordab oma nõudmist kõik poliitvangid viivitamata ja tingimusteta vabastada; nõuab kõikide vägivallaaktide tulemuslikku ja usaldusväärset uurimist ning nende eest vastutavate isikute vastutusele võtmist; väljendab muret kohtusüsteemi sõltumatuse puudumise pärast, kuna kõrgel ametikohal olevad kohtunikud, kellel on sidemed erakonnaga Gruusia Unistus, juhivad poliitiliste motiividega kohtumenetlusi rahumeelsete meeleavaldajate ja valitsuse kriitikute vastu;

2. väljendab sügavat kahetsust asjaolu üle, et valitsev erakond Gruusia Unistus jättis kasutamata Gruusiale antud ajaloolise võimaluse teha kandidaatriigina edusamme Euroopaga integreerumisel, ja märgib, et valdav enamik elanikkonnast toetab jätkuvalt Euroopaga integreerumist; tuletab meelde, et Gruusiale anti kandidaatriigi staatus mööndusega, hoolimata juba murettekitavatest arengusuundadest Gruusia Unistuse moodustatud valitsuse tegevuses, mis oli üha enam vastuolus Euroopa väärtuste ja demokraatlike põhimõtetega; rõhutab, et Gruusia ei ole liikunud Gruusia Unistuse juhtimisel edasi ja toimunud on isegi taandareng seoses komisjoni ette nähtud üheksa meetme põhisätetega, olgugi et ametivõimud väidavad vastupidist; toonitab, et Gruusia ELiga integreerumise protsess on tegelikult peatatud riigi demokraatia

jätkuva tagasilanguse tõttu – 2024. aasta oktoobri võltsitud tulemustega valimised kujutasid endast selget pööret autoritaarse režiimi suunas ning neile järgnes riigi institutsioonide ja demokraatlike kaitsemeetmete ebaseaduslik hõivamine – ja hulga demokraatiavastaste õigusaktide vastuvõtmise tagajärjel, mis on vastuolus ELi alusväärtuste ja -põhimõtetega; nõustub Euroopa Ülemkogu 27. juuni 2024. aasta järeldustega, et praeguse tegevussuuna jätkamine seab ohtu Gruusia liikumise ELiga ühinemise suunas, ning nõuab tungivalt, et Gruusia Unistus pöörduks tagasi demokraatlike reformide ja Euroopa-Atlandi integratsiooni juurde;

3. taunib ligikaudu 700 ametniku koondamist alates 2024. aasta detsembrist, sest nad osalesid Euroopa-meelsetel meeleavaldustel või toetasid neid; rõhutab, et sellise survemeetmega vähendatakse avalikkuse usaldust demokraatlike institutsioonide vastu, rikutakse sõna- ja ühinemisvabadust ning aidatakse kaasa praeguse režiimi autoritaarsete suundumuste süvenemisele; kutsub Gruusia ametivõime üles järgima tööõiguse norme ja lubama avalikel teenistujatel registreerida ametiühingu, et kaitsta neid nende tööõiguste põhjendamatu piiramise eest; väljendab muret avalike teenistujate ametisse nimetamise üha suurema politiseerimise pärast ning nõuab, et tunnistataks kehtetuks 2024. aasta detsembris vastu võetud avaliku teenistuse seaduse muudatused, millega kaotatakse ametnike ametisse nimetamise konkursireegel ja selle asemel antakse avaliku sektori asutuste juhtidele otse ametisse nimetamise õigus; kordab, et need muudatused kujutavad endast murettekitavat taganemist avaliku teenistuse edukast reformist, mille Gruusia viis ellu ELi ja Gruusia assotsieerimislepingu raames, ning nõuab nende kehtetuks tunnistamist;

4. rõhutab vajadust viivitamata ja põhjalikult auditeerida ELi poliitikat Gruusia suhtes, võttes arvesse jätkuvat demokraatia tagasilangust ning üha repressiivsemat poliitilist ja õiguskeskkonda, mis kujutab endast tagasilangust paljude Gruusia demokraatlike saavutuste ja edukate ELi reformide osas, nõrgestab põhjalikult demokraatlikke institutsioone ja koondab veelgi võimu valitseva partei kätte; kutsub sellega seoses komisjoni üles vaatama läbi ELi ja Gruusia assotsieerimislepingu rakendamise, võttes arvesse artiklis 2 sätestatud üldpõhimõtete, nimelt demokraatlike põhimõtete, inimõiguste ja põhivabaduste austamisega seotud Gruusia kohustuste ilmset rikkumist; kordab, et nende üldpõhimõtete eiramine võib kaasa tuua majanduskoostöö ja lepinguga antud privileegide tingimusliku peatamise; nõuab artiklis 2 sätestatud põhimõtete jämeda rikkumise tõttu, et kohaldataks ELi-Gruusia assotsieerimislepingu artiklit 422, milles käsitletakse kohustuste täitmata jätmist;

5. taunib asjaolu, et valitseva partei kõrged ametnikud, parlamendiliikmed ja valitsusega seotud meedia levitavad regulaarselt ELi, tema liikmesriikide, juhtide ja poliitikute ning

Euroopaga integreerumise kohta manipuleerivaid narratiive, desinformatsiooni ja vandenõuteooriaid; rõhutab, et valitseva erakonna režiim jätkab sihilikult petlikku ja mitmetähenduslikku diskursust, õhutades Gruusia üldsuse seas väärarusaama, et ta on jätkuvalt Euroopa integratsiooni poolt; peab kahetsusväärseks asjaolu, et meedia- ja inforuumi suruvad maha ja domineerivad erakonna Gruusia Unistus poolt toetatavad telekanalid ja meediaväljaanded, mis levitavad ELi integratsiooni kohta valenarratiive, jäljendavad seega Venemaa õhutatud propagandat ja mängivad sellega kaasa ning soodustavad ühiskonnas polariseerumist;

6. toonitab Bidzina Ivanišvili ning teiste ametnike ja poliitiliste juhtide, sealhulgas Irakli Kobahhidze, Šalva Papuašvili, Vahtang Gomelauri, Tbilisi linnapea ja erakonna Gruusia Unistus peasekretäri Kahha Kaladze ning erakonna Gruusia Unistus endise esimehe Irakli Garibašvili vastutust Gruusia poliitilise protsessi halvenemise eest, võimaldades demokraatia tagasilangust, mille tulemuseks on võimu autokraatlik konsolideerimine, ning tegutsedes riigi põhiseadusliku eesmärgi – Euroopa-Atlandi integratsiooni – vastu; nõuab seetõttu, et Bidzina Ivanišvili, tema pereliikmete ja äriühingute suhtes kehtestataks viivitamata sihipärased isiklikud sanktsioonid, ning nõuab, et EL külmutaks koostöös teiste jurisdiktsioonide, eelkõige Ühendkuningriigiga, tema finantsvarad; tuletab Ungari ja Slovakkia valitsusele meelde lojaalse koostöö põhimõtet, mille kohaselt liikmesriigid peavad hoiduma kõigist meetmetest, mis võiksid ohustada ELi eesmärkide saavutamist; nõuab seetõttu tungivalt, et Ungari ja Slovakkia valitsus viiksid oma välispoliitika uuesti kooskõlla ELi seisukohtade ja põhimõtetega ning tühistaksid oma veto sanktsioonide kehtestamisele isikute suhtes, kes vastutavad demokraatia allakäigu eest Gruusias ja õiguspäraste meeleavalduste mahasurumise eest; mõistab hukka Ungari valitsuse ühepoolse tegevuse erakonna Gruusia Unistus tegevuse seadustamiseks;

Demokraatia ja õigusriigi jätkuv tagasilangus ning võimu autokraatlik kindlustamine

7. kordab oma seisukohta, et Gruusia praeguse poliitilise ja põhiseadusliku kriisi saab lahendada ainult uute parlamendivalimistega, mis tuleks pidada järgmise paari kuu jooksul paremas valimiskeskkonnas sõltumatu ning erapooletu valimisnõukogu juhtimisel ning hoolsa rahvusvahelise ja sõltumatu riigisisese vaatluse all, et tagada tõeliselt õiglane, vaba ja läbipaistev protsess, mis kajastaks rahva tõelist tahet;

8. rõhutab, et keeldub tunnustamast erakonna Gruusia Unistus isehakanud ametivõime pärast 26. oktoobri 2024. aasta võltsitud parlamendivalimisi ja peab Gruusiat ebaseadusliku Gruusia Unistuse režiimi poolt kaaperdatud riigiks; lükkab seetõttu tagasi kõik riigi üle kontrolli võtnud organi otsused, näiteks haldusrikkumiste seadustiku, karistusseadustiku ning kogunemisi ja meeleavaldusi

käsitleva seaduse muudatuste kiirustatud vastuvõtmise; peab kahetsusväärseks asjaolu, et Gruusia parlament on üheparteiline parlament, mis on moodustatud petturlike valimiste alusel ning on vastuolus pluralistliku parlamentaarse demokraatia ja ELi kandidaatriigilt oodatavate standarditega; väljendab heameelt Gruusia Unistuse mandaadi tagasilükkamise üle Euroopa Nõukogu Parlamentaarses Assamblees, mille tulemusel Gruusia delegatsioon lahkus;

9. taunib valitseva erakonna Gruusia Unistus jätkuvaid katseid kiusata taga poliitilisi vastaseid, sealhulgas nende ebaseadusliku vahistamise ja kinnipidamise, ähvarduste ja füüsiliste rünnakute kaudu; kordab oma üleskutset lõpetada poliitiliselt motiveeritud vaenutegevus, parandada poliitilist keskkonda ning suurendada usaldust ja erakondadevahelist dialoogi;

10. mõistab hukka asjaolu, et erakonna Gruusia Unistus juhitud *de facto* parlamendi uurimiskomisjon on esitanud ebaseaduslikult süüdistusi poliitilistele vastastele, võttes ebaproportsionaalselt sihikule rohkem kui kaksteist aastat tagasi võimult lahkunud valitsuse tegevuse; rõhutab nn uurimise poliitilist laadi, märkides, et erakond Gruusia Unistus on olnud võimul alates 2012. aastast, kuid algatas uurimiskomisjoni tegevuse paralleelselt oma katsetega keelustada tegelikud opositsioonierakonnad; võtab murega teadmiseks uurimiskomisjoni esimehe Tea Tsulukiani avaldused, millega levitatakse Venemaa narratiive; mõistab kõige karmimalt hukka Zurab Džapharidze, Mamuka Khazaradze, Badri Džapharidze, Giorgi Vashadze, Nika Melia, Nika Gvaramia ja teiste opositsioonipoliitikute vahistamise ja süüdimõistmise poliitiliselt motiveeritud süüdistuste alusel ning peab neid isikuid poliitvangideks;

11. väljendab sügavat muret valitseva erakonna Gruusia Unistus juhtide hiljutiste avalduste pärast, milles osutatakse kavatsusele kuulutada opositsioonierakonnad, eelkõige Ühtne Rahvuslik Liikumine, põhiseadusega vastuolus olevaks; tuletab meelde, et Ühtsel Rahvuslikul Liikumisel oli keskne roll Gruusia Euroopaga integreerimise protsessi algatamisel ja edendamisel; märgib, et Gruusia Unistuse *de facto* ametivõimude ja praeguse Kremli režiimi – mis kinnistas oma võimu opositsioonierakondade keelustamisega – käitumises on sarnasusi; mõistab hukka 13. mail 2025 vastu võetud kodanike poliitilisi ühendusi käsitleva alusseaduse ja konstitutsioonikohtu seaduse muutmise eelnõu, mis annaks konstitutsioonikohtule õiguse kõik opositsioonierakonnad tulemuslikult ja meelevaldselt keelustada;

12. nõuab veel kord tungivalt, et endine president Mihheil Saakašvili humanitaarkaalutlustel viivitamata vabastataks, eelkõige selleks, et ta võiks välismaal vajalikku ravi saada; rõhutab, et Gruusia ametivõimud kannavad tema tervise ja heaolu eest täielikku vastutust ning nad tuleb võtta vastutusele talle tekitatud kahju eest; kutsub lisaks Gruusia Unistuse ametivõime üles tagama, et Euroopa

Parlamendi liikmetel võimaldataks takistamatult Mihheil Saakašviliga kohtuda;

13. rõhutab, et üheparteilise parlamendi ja selle ametisse määratud presidendi legitiimsuse mittetunnustamise poliitika peaks jätkuma Gruusia poliitilise kursi tuntava muutuseni ning uute vabade ja õiglaste parlamendivalimiste toimumiseni; nõuab, et ELi ja liikmesriikide esindajad ja parlamendiliikmed hoiduksid kohtumistest režiimi esindajatega eesotsas praeguse presidendiga; tunnustab jätkuvalt Salome Zurabišvilit Gruusia seadusliku presidendina ja Gruusia rahva esindajana; hindab tema püüdlusi tuua Gruusia rahumeelselt tagasi demokraatlikule ja Euroopa-meelsele arenguteele;

14. juhib tähelepanu sellele, et eelseisvad, 2025. aasta sügisel toimuvad kohalikud valimised viiakse läbi halvenevas õiguslikus keskkonnas pärast Gruusia alusseaduse ja valimisseaduse uute muudatuste vastuvõtmist 2024. aasta detsembris ning tingimustes, kus Gruusia režiim suurendab poliitiliste oponentide poliitilist mahasurumist ja tagakiusamist; on seisukohal, et praegustes poliitilistes ja õiguslikes tingimustes tekitavad kohalikud valimised tohutuid probleeme kõigile potentsiaalsetele osalejatele, kes ootavad vaba ja õiglast kandideerimist, ning et lisaks kasutavad isehakanud ametivõimud sellist osalemist uue *status quo* tunnustamiseks; on veendunud, et need eelseisvad valimised ei anna võimalust kajastada Gruusia rahva demokraatlikku valikut, välja arvatud juhul, kui vangistatud ja kinnipeetud poliitilise opositsiooni juhid vabastatakse ja valimised toimuvad paremas valimiskeskkonnas sõltumatu ja erapooletu valimisnõukogu juhtimisel ning hoolsa rahvusvahelise vaatluse all, tagamaks tõeliselt õiglase, vaba ja läbipaistva protsessi;

15. mõistab teravalt hukka Gruusia elujõulise kodanikuühiskonna keskkonna jätkuva ja tahtliku hävitamise, mis seisneb mitme piirava Venemaa vastavate õigusaktidega sarnaneva õigusakti vastuvõtmises, sealhulgas välismõju läbipaistvuse kohta, ähvardustes ja häbimärgistamises ametivõimude poolt; mõistab teravalt hukka uue seadusandliku algatuse, millega nõutakse kõigi kodanikuühiskonna organisatsioonide toetuste registreerimist valitsuse juures ja millega kehtestatakse nõue, et välismaised rahastajad peavad saama kohalikele organisatsioonidele toetuste väljamaksmiseks täitevvõimu heakskiidu; peab kahetsusväärseks ametivõimude hiljutist otsust külmutada poliitvangide ja nende perekondade toetuseks korraldatud ühisrahastamisalgatuste ja -kampaaniate pangakontod; kutsub ametivõime üles viivitamata lõpetama Gruusias kodanikuühiskonna esindajate, poliitiliste liidrite, kodanikuühiskonna aktivistide, ajakirjanike ja meediatöötajate vastu suunatud hirmutamised, ähvardamised, poliitiliselt motiveeritud süüdistused ja füüsilised rünnakud; mõistab hukka mitme Euroopa ajakirjaniku meelevaldse ja põhjendamatu sissesõidukeelu Gruusiasse; kordab oma üleskutset Mzia Amaghlobeli viivitamatuks ja tingimusteta vabastamiseks ning kõigi tema vastu esitatud

poliitiliselt motiveeritud süüdistuste tühistamiseks, väljendades sügavat muret tema nägemise kriitilise halvenemise pärast kinnipidamise ajal ja nõudes kiiresti juurdepääsu usaldusväärsele arstiabile;

16. mõistab hukka asjaolu, et hiljuti võeti ilma nõuetekohase avaliku aruteluta vastu õigusaktid, millega võimaldatakse edasist poliitilist tagakiusamist, piiratakse kogunemisõigust ning vähendatakse veelgi kodanikuühiskonna, sõltumatu meedia ja opositsiooni vaba tegutsemisruumi, sealhulgas Venemaa vastava seadusega sarnanev välisagentide seadus, avaliku teenistuse seaduse muudatused, toetusi käsitleva seaduse muudatused, välisagentide registreerimise seadus ning ringhäälinguseaduse uued piiravad muudatused; nõuab, et Gruusia ametivõimud tunnistaksid need seadusandlikud muudatused kehtetuks; rõhutab, et Gruusia Unistuse poliitiline käitumine, sealhulgas strateegiline kooskõlastamine Venemaa Föderatsiooniga ja autoritaarsetele režiimidele iseloomulike vahendite kiirendatud kasutuselevõtt, kajastab selliseid arenguid Venemaal endal; väljendab muret viimase valitsusväliste organisatsioonide ründamise laine pärast ja mõne riigiasutuse, näiteks korruptsioonivastase võitluse büroo nõudmise pärast, et valitsusvälised organisatsioonid esitaksid kolme tööpäeva jooksul üksikasjaliku finants-, õigus- ja operatiivteabe viimase poolteise aasta kohta; rõhutab, et see nõudmine ei ole oma olemuselt teostatav ning ähvardab seetõttu halvata sihikule võetud organisatsioonide töö ja peatada nende tegevuse;

17. tunnustab Gruusia kodanikuühiskonna viimastel kuudel tehtud tööd tasuta õigusabi pakkumisel, inimõiguste tõsiste rikkumiste dokumenteerimisel ning riigisiseste ja rahvusvaheliste kohtuvaidluste jätkamisel, et taotleda õigusemõistmist ja vastutust olukorras, kus rünnakud jätkuvad, kodanikuühiskonna tegutsemisruum on kriminaliseeritud ja kodanikuühiskonna töö kohta korraldatakse desinformatsioonikampaaniaid;

18. rõhutab tungivat vajadust toetada Gruusia kodanikuühiskonda ja sõltumatut meediat, võttes arvesse hoogustuvaid repressioone ja USA rahvusvahelise arengu ameti (USAID) tegevuse peatamist, ning palub seetõttu komisjonil suurendada rahalist toetust ja maksta see viivitamata välja; nõuab ELi rahastamismehhanismide kohandamist, et võtta arvesse vaenulikumas ja demokraatiavastasemas keskkonnas tekkivaid vajadusi, ning nõuab rahaliste vahendite ümbersuunamist kodanikuühiskonna organisatsioonide, sõltumatu meedia ja inimõiguste kaitsjate otseseks toetamiseks; rõhutab sellega seoses lisaks, et liikmesriigid peaksid olema valmis võtma vastu ja toetama Gruusia kodanikuühiskonna organisatsioone ja sõltumatuid meediakanaleid, et nad saaksid jätkata oma tööd paguluses;

19. rõhutab, et lisaks sellele, et Gruusia Unistus keeldub Gruusia ELiga integreerimisest, keeldub ta üldisemalt ka rahvusvahelisest inimõigustealasest õigusest ja demokraatlikest standarditest, liikudes

samal ajal kiiresti mööda negatiivset trajektoori, mida on varem nähtud Venemaal; on sügavalt mures eelkõige selle pärast, et sellel on edasikanduv mõju naiste, vähemuste, rändajate, puuetega inimeste, LGBTI kogukonna liikmete, allpool vaesuspiiri elavate inimeste ja muude kaitset vajavate või riskirühmade õigustele ja heaolule; mõistab teravalt hukka asjaolu, et Gruusia parlament võttis 2024. aasta oktoobris vastu LGBTI-vastased õigusaktid, millega peegeldatakse autoritaarset ja Venemaa tüüpi poliitikat ja rikutakse ELi põhiõiguste hartat, ning nõuab nende kehtetuks tunnistamist; nõuab, et taastataks sookvoodid, mille Gruusia parlament 2024. aasta aprillis kaotas; kutsub ELi liikmesriike üles võtma varjupaigataotluste hindamisel asjakohaselt arvesse asjaolu, et Gruusias on praegu üks repressiivsemaid LGBTI-vastaseid seadusi Euroopas; on mures etniliste ja usuliste vähemuste kaitse puudumise pärast Gruusias;

20. kordab, et ELi siiani võetud meetmed vastusena demokraatia järsule tagasilangusele ja varem võetud kohustustest taganemisele ei kajasta Gruusia olukorra tõsidust ega selle tagajärgi terves piirkonnas; peab kahetsusväärseks, et ei ole võetud ennetavaid meetmeid ning et nõukogu ja komisjoni reaktsioon on olnud üldiselt piiratud ja hilinenud; rõhutab, et liikmesriikide üksmeele puudumine ei tohiks takistada võtmast asjakohaseid ja mõjusaid meetmeid neil, kes soovivad seda teha; kutsub ELi juhte ärgitama kiirelt sarnaselt meelestatud liikmesriike võtma kooskõlastatud meetmeid ja ületama nii üleliiduliste sanktsioonide vastuvõtmise poliitilisi takistusi;

21. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid kehtestaksid kahepoolsel ja koordineeritud alusel isiklikud sanktsioonid Gruusia Unistuse peamistele poliitilistele liidritele, ametnikele ja režiimi võimaldajatele halduses, ettevõtlussektoris, meedias, kohtusüsteemis, õiguskaitseasutustes ja valimiskomisjonis, kes vastutavad demokraatia tagasilanguse, valimispettuse, inimõiguste rikkumiste ning poliitiliste vastaste ja aktivistide tagakiusamise eest; nõuab, et sanktsioone laiendataks ka kesk- ja madalama taseme ametnikele, kes vastutavad režiimi vastaste vastu suunatud repressiivsete meetmete rakendamise eest, ning nõuab sanktsioonide säilitamist, kuni demokraatia on Gruusias piisavalt taastatud; väljendab heameelt selle üle, et Leedu, Eesti, Läti, Tšehhi, Saksamaa ja Poola ning sarnaselt meelestatud partnerid, nagu Ameerika Ühendriigid, Ühendkuningriik, Kanada ja Ukraina, on kehtestanud kahepoolsed sanktsioonid, ning kutsub teisi ELi liikmesriike üles seda eeskuju järgima; nõuab, et kaalutaks täiendavaid piiravaid meetmeid, nagu SWIFTist eemaldamine või sektoripõhised sanktsioonid, mille eesmärk on kaotada Gruusia Unistuse režiimi rahavood ja sissetulekuallikad;

22. kiidab heaks nõukogu otsuse peatada Gruusia diplomaatide ja ametnike viisavaba reisimine, mis on esimene samm vastuseks Gruusia püsivalt negatiivsetele suundumustele; kordab oma üleskutset, et komisjon ja nõukogu vaataksid läbi Gruusiale antud

viisavabaduse ja näeksid ette võimaluse viisavabadus peatada, kui demokraatliku valitsemistava ja vabaduste asjakohaseid võrdlusnäitajaid ja standardeid valitseva partei tegevuse tõttu ei järgita; rõhutab, et Gruusia Unistus vastutab täielikult Gruusia kodanike viisavabaduse võimalikust peatamisest tulenevate tagajärgede eest; rõhutab, et viisavaba reisimine on oluline muu hulgas Gruusia kodanikuühiskonna osalejate, inimõiguste aktivistide ja ajakirjanike jaoks, et nad saaksid reisida ELi, teavitamaks Euroopa osalejaid Gruusias toimuvast, kuid ka selleks, et nad saaksid kiiresti riigist lahkuda, sest paljud neist seisavad silmitsi ametivõimude poolse poliitilise tagakiusamisega;

Kooskõla välispoliitilistes küsimustes

23. taunib asjaolu, et Gruusia Unistus nullib kümnete aastate jagu edusamme demokraatia, õigusriigi ja Euroopa-Atlandi integratsiooni suunas ning võõrandub oma liitlastest, kes on teda kogu protsessi käigus toetanud; peab kahetsusväärseks, et Gruusia ei ole teinud edusamme välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitikat käsitlevate ELi soovituste rakendamisega ning et Gruusia tegevuse kooskõla ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga (ÜVJP) on endiselt märkimisväärselt madal (49 %), mis näitab, et Gruusia ei ole pühendunud Euroopa integratsioonile; rõhutab, et ELi ühinemisprotsessis edasiliikumine eeldab poliitika täielikku vastavusse viimist ELi ÜVJPga kooskõlas kõigi kandidaatriikide kohta kehtivate ootustega; peab kahetsusväärseks asjaolu, et Gruusia ei osale ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames toimuvatel ELi kriisiohjemissioonidel ja -operatsioonidel; peab kahetsusväärseks asjaolu, et kõrvalekalle Gruusia välispoliitikas viib eneseisolatsioonini ning et Gruusia Unistuse repressiivne režiim süvendab ebastabiilsust Lõuna-Kaukaasia piirkonnas ja Musta mere ääres;

24. märgib, et Gruusia liigub praeguse valitsuse juhtimisel suunas, mis tekitab ohu, et Gruusiast saab sarnaselt Valgevenega Venemaa vasallriik; peab kahetsusväärseks asjaolu, et ajal, mil demokraatlik maailm toetab kindlalt Ukrainat Venemaa Föderatsiooni provotseerimata agressioonisõja vastu, järgivad Gruusia praegused ametivõimud üha enam Kremli poliitikat ja retoorikat, aidates sellega kaasa ajaloolisele revisionismile; märgib, et Gruusia ei ole ühinenud enamiku Venemaa, Valgevene ja Iraani vastu kehtestatud sanktsioonidega, kuid on väitnud, et on teinud ELiga koostööd, et vältida sanktsioonidest kõrvalehoidmist; väljendab siiski muret seoses teadetega, mille kohaselt Gruusia väidetavalt soodustab ELi Venemaa-vastastest sanktsioonidest kõrvalehoidmist; kutsub seetõttu komisjoni üles uurima selliseid väiteid põhjalikult;

25. võtab ka murega teadmiseks Gruusia Unistuse valitsuse hiljutise strateegilise pöörde Hiina suunas ja kasvava koostöö Iraaniga; võtab teadmiseks Gruusia Unistuse avaliku toetuse Hiina geostrateegilistele algatustele ja tugevdatud kahepoolsetele

majandussuhetele, sealhulgas Anaklia süvaveesadama ehitamise projekti lepingu sõlmimise Hiina juhitud konsortsiumiga; rõhutab, et selline samm on vastuolus Gruusia väljendatud pühendumusega Euroopa-Atlandi integratsioonile; toonitab, et Anaklia projektist võib nüüd saada piirkonnas Hiina poliitilise, rahalise ja majandusliku mõjuvõimu suurendamise vahend, mis viib Gruusiat lääne strateegilistest partneritest veelgi kaugemale; kutsub sellega seoses komisjoni ja liikmesriike üles piirkondlike ühenduvuse projektide rahastamist läbi vaatama ja vajaduse korral rahastamise peatama või ümber suunama; väljendab tõsist muret Gruusia suurenenud mitmetahulise koostöö pärast Teheraniga, mis võib viia Gruusia edasise isoleerimiseni;

26. hoiatab, et Gruusia jätkuv pöördumine autoritaarsuse poole ja üha suurem joondumine Venemaa järgi kujutab endast kasvavat ohtu Euroopa julgeolekule, pidades eelkõige silmas Gruusia strateegilist asukohta ja juurdepääsu Mustale merele, mis on Venemaa piirkondliku võimupositsiooni jaoks kriitilise tähtsusega; rõhutab, et Gruusia valitseva erakonna Gruusia Unistus strateegiat võidakse kopeerida mujal riigi hübriidse kaaperdamise eeskujuna; on mures piirkondlike tagajärgede pärast ja hoiatab, et kaalul on Euroopa tegevuse usaldusväärsus Lõuna-Kaukaasias laiemalt, eriti seoses ELi tulevase Musta mere strateegiaga;

27. väljendab sügavat muret Gruusia Unistuse Venemaa ja teiste autoritaarsete režiimidega koostöö tegemise ja neile lähenemise ning nende ideoloogia järgimise pärast, hoolimata Gruusia territooriumi hiilivast okupeerimisest Venemaa poolt; mõistab hukka asjaolu, et Gruusia Unistus edendab Venemaa desinformatsiooni ja manipuleerimist ning osaleb selles, sealhulgas Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja relvana kasutamine propagandavahendina, mis on vastuolus rahva muutumatu ja erakordselt suure toetusega riigi Euroopa-Atlandi suunalisele integratsioonile; peab kahetsusväärseks koostöö puudumist ELiga võitluses välisriigist lähtuvate infomanipulatsioonide ja sekkumiste vastu;

28. kordab, et mõistab kõige teravamalt hukka Venemaa jätkuva okupatsiooni Gruusia Abhaasia ja Lõuna-Osseetia piirkonnas ning jätkuva nn piiristamise protsessi, mis kujutab endast Gruusia suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse rikkumist; kutsub Gruusia valitsust üles säilitama Venemaa agressiooni suhtes selget ja järjekindlat seisukohta ning kutsub ELi üles osalema jätkuvalt aktiivselt konflikti lahendamisel, jälgima inimõiguste olukorda ja toetama mõjutatud kogukondi;

29. soovitab tugevdada Euroopa Liidu vaatlusmissiooni Gruusias (EUMM) suuremate vahendite ja laiemate volitustega, et jälgida välissekkumist ja piiride destabiliseerimist; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid EUMMile praegusele poliitilisele ja julgeolekukriisile reageerimiseks piisava rahastamise ja personali;

30. märgib, et Euroopa rahutagamisrahastu 30 miljoni euro suurune toetus peatati 2024. aastal õigustatult, et reageerida demokraatia tagasilangusele Gruusias, ja 2025. aastaks ei ole toetust kavandatud; rõhutab, et toetuse peatamine avaldab kahjulikku mõju Gruusia riiklikule stabiilsusele ja julgeolekule; kordab, et mis tahes tulevase rahalise toetuse pakkumiseks saab anda loa üksnes tingimusel, et Gruusia isehakanud režiim astub tagasi ning toimuvad õiglased ja erapooletud valimised;

o
o o

31. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile, Gruusia presidendile Salomé Zurabišvilile ning Gruusia isehakanud ametivõimudele.